

Árið 1985, laugardaginn 5. janúar, var kjaradómur settur að Rauðarárstíg 25 í Reykjavík og haldinn af Benedikt Blöndal, Jóni Finnssyni, Ólafi Nilssyni, Jóni Rögnvaldssyni og Jóni G. Tómassyni.

Fyrir var tekið:

Að taka ákvörðun um laun
forseta Íslands,
alþingismanna,
þeirra ríkisstarfsmanna
sem 3. mgr. 4.gr. laga
nr. 46/1973 tekur til,
og ríkissáttasemjara.

Með lögum nr. 55/1962 var öllum þorra ríkisstarfsmanna veittur samningsréttur um launakjör sín, en áður höfðu launalög gilt í því efni. Um leið var kjaradómur settur á stofn. Hlutverk hans var tvíþætt, annars vegar að ákveða kjarasamning, þegar ekki semdist með aðilum innan lögmæltis frests, og hins vegar að ákveða launakjör sumra þeirra, sem ekki var fenginn samningsréttur. Í öndverðu voru ekki aðrir í þessum síðari flokki en ráðherrar og hæstaréttardómarar, en smám saman fjölgaði þeim, sem kjaradómur ákveður launakjör. Þannig var kjaradómi falið að ákveða launakjör forseta Íslands, alþingismanna, ráðuneyttisstjóra, ríkissaksóknara, ríkissáttasemjara og biskups.

Með lögum nr. 41/1984 var enn afnuminn samningsréttur ýmissa ríkisstarfsmanna og kjaradómi falið að ákveða laun þeirra. Þessir ríkisstarfsmenn eru: rektor Háskóla Íslands, lögreglustjórinn í Reykjavík, ríkisskattstjóri, póst- og símamálastjóri, yfirsakadómarinn í Reykjavík, yfirborgardómarinn í Reykjavík, yfirborgarfégetinn í Reykjavík, tollstjórinn í Reykjavík, tollgæslustjóri, borgardómarar, borgarfégetar, sakadómarar, sýslumenn, bæjarfégetar, héraðsdómarar, rannsóknarlögreglustjóri ríkisins, lögreglustjórinn á Keflavíkurflugvelli, flugmálastjóri, forstjóri ríkisspítalanna, orkumálastjóri, rafmagnsveitustjóri ríkisins, vegamálastjóri, sendiherrar, skatt-rannsóknarstjóri, verðlagsstjóri og þeir ríkisskattnefndarmenn, sem hafa nefndarstörfin að aðalstarfi.

Hvorki er í lögum nr. 41/1984, greinargerð með frumvarpi til þeirra né í umræðum á Alþingi að finna leiðbeiningu um það, hvernig að ákvörðun kjaradóms skuli staðið. Verður því að ætla, að gert hafi verið ráð fyrir,

að ákvarðanir nú yrðu teknar á svipuðum forsendum og fyrri ákvarðanir kjaradóms um launakjör þeirra, sem ekki hafa samningsrétt og kjaradómur ákveður launakjör. Hefur þá verið við það miðað, að verið væri að ákveða heildarlaun hvers starfa og ekki kæmu til fastar aukagreiðslur fyrir venjubundin störf, þó að utan dagvinnutíma væri.

Þetta var sérstaklega undirstrikað í fyrstu ákvörðun kjaradóms um laun ráðuneytisstjóra árið 1978. Þá höfðu laun þeirra verið með þeim hætti, að auk mánaðarlauna samkvæmt páverandi 122. launaflokki var þeim greidd þóknun fyrir yfirvinnu við venjubundin störf, sem svaraði 35 stundum fyrir hvern mánuð, auk orlofsfjár á yfirvinnukaup og árlegrar persónuuppbótar á laun. Kjaradómur taldi heppilegt að hverfa frá föstum aukagreiðslum og sameina þær venjulegum mánaðarlaunum. Voru laun ráðuneytisstjóra ákveðin í samræmi við þetta og svo mælt, að jafnframt félli niður greiðsla fyrir ómelda yfirvinnu.

Launum flestra þeirra, sem kjaradómi er nú til viðbótar falið að ákveða launakjör, er líkt farið. Auk mánaðarlauna er þeim flestum greidd þóknun fyrir ómelda yfirvinnu og sumum föst yfirvinna að auki. Við þetta yfirvinnukaup bætist orlofsfé. Greiðslur þessar eru hins vegar mjög mismunandi, eða frá 27 upp í 60 stundir á mánuði. Einn hópur embættismanna hefur sérstöðu, sýslumenn, bæjarfógetar, yfirborgarfógetinn í Reykjavík og tollstjórinn í Reykjavík. Þessir embættismenn fá allir aukalaun úr ríkissjóði fyrir innheimtustörf í þágu ríkissjóðs og flestir auk þess greiðslur af uppboðsandvirði eða úr hendi uppboðspola fyrir uppboð og fá eftir því minni eða jafnvel engar greiðslur fyrir ómelda yfirvinnu.

Það er álit kjaradóms, að rétt sé að halda áfram þeirri stefnu, sem mörkuð hefur verið, og hverfa frá föstum aukagreiðslum fyrir þessi störf, hvort sem þær kallast greiðslur fyrir ómelda eða fasta yfirvinnu, greiðslur fyrir innheimtu ríkissjóðstekna eða uppboðslaun. Til þessa virðist og hafa verið ætlast, þegar litið er til hins fyrra ákvæðis til bráðabirgða í lögum nr. 41/1984. Þar er sýslumönnum, bæjarfógetum og öðrum uppboðshöldurum heimilað að halda óbreyttum lögkjörum til ársloka 1990, ef þeir óska þess og meðan þeir gegna núverandi embætti. Rétt þykir að líta svo á, að ákvæði þetta nái einnig til tollstjórans í Reykjavík, þó að ekki sé hann uppboðshaldari.

Á síðari árum hefur við gerð kjarasamninga í auknum mæli verið horfið að því ráði að halda aftur af beinum launahækkunum en í þess stað lögð meiri áhersla á kjaraþætur í formi starfsaldursákvæða, flokkatilfærslna og aukagreiðslna ýmiss konar. Þessa hefur gætt bæði á almennum

vinnumarkaði og í kjarasamningum opinberra starfsmanna.

Margir þeirra ríkisstarfsmanna, sem kjaradómi hefur nú verið falið að fjalla um, höfðu áður afsalað sér samningsrétti og selt ráðherra sjálfðæmi um laun sín. Launakjör þeirra voru þannig ákveðin beint af fjármálaráðherra en ekki í samningum hans við einstök stéttarfélag. Þetta á einnig við um ýmsa aðra ríkisstarfsmenn.

Auk þess að hverfa frá föstum aukagreiðslum eins og rakið er að framan þykir rétt við ákvörðun kjaradóms nú að hafa sérstaka hliðsjón af eftirfarandi atriðum.

Um mitt ár 1984 voru laun ýmissa forstöðumanna ríkisstofnana hækkuð um tvo launaflokka. Ákvæði kjarasamninga um heimildarhækkanir höfðu í mörgum tilvikum fært undirmenn í sem næst sömu mánaðarlaun og yfirmönnum innan sömu stofnunar voru greidd. Var þessi breyting því talin nauðsynleg. Tilfærslur þessar náðu hins vegar ekki til þeirra starfsmanna, sem ákvörðun kjaradóms nú tekur til.

Í kjarasamningum Bandalags starfsmanna ríkis og bæja við fjármálaráðherra hinn 30. október síðastliðinn og síðan með samningum við Bandalag háskólamanna var auk beinna launahækkana samið um breytingu á launastiga. Sett var 3,5% jafnt bil milli allra flokka. Þessar breytingar fólu í sér meiri hækkun launa í efstu launaflokkunum en í hinum lægri, eða allt frá rúmlega 8% upp í rúmlega 13% í efstu launaflokkunum, en þar voru þeir starfsmenn, sem ákveðið var með lögum nr. 41/1984 að fella undir kjaradóm.

Þá var í nýgerðum kjarasamningum opinberra starfsmanna kveðið á um sérstaka hækkun um einn launaflokk hjá öllum samningsbundnum opinberum starfsmönnum frá 1. nóvember síðastliðnum að telja.

Þessar breytingar jafngilda tæplega 28% hækkun launa í efsta launaflokki frá ágúst til desember 1984 og meira en 30% hjá ýmsum þeirra, sem laun hafa fengið samkvæmt ákvörðun kjaradóms. Við ákvörðun kjaradóms er meðal annars höfð hliðsjón af þeim atriðum, sem hér hafa verið rakin.

Ennfremur vill kjaradómur leggja áherslu á, að í 1.gr. laga nr. 88/1971 um 40 stunda vinnuviku er tekið fram, að lögin taki ekki til forstöðumanna og sérstakra fulltrúa í störfum, sem eru þess eðlis, að eftirliti með vinnutíma verði ekki við komið. Áfram er heimilt að semja um vinnutíma þeirra, sem hér um ræðir, og hefur til dæmis verið gert í aðalkjarasamningum ríkisins við starfsmenn sína. Með hliðsjón af þessu og eðli þeirra starfa, sem hér um ræðir, tekur kjaradómur fram, að laun fyrir þessi störf eru nú ákveðin þannig, að um frekari greiðslur fyrir þau verði ekki að ræða, nema við sérstakar, óvenjulegar aðstæður. Laununum er með öðrum orðum ætlað að ná til allrar venjubundinnar vinnu í hverju starfi og það einnig þó að vinnutími sé að jafnaði lengri en 40 stundir á viku.

Samkvæmt þessu ákveður kjaradómur eftirfarandi:

I

Í nóvember 1984 skulu laun forseta Íslands vera 104.336 krónur.

II

Í nóvember 1984 skulu laun forseta Hæstaréttar vera 87.848 krónur en laun annarra hæstaréttardómara 82.007 krónur.

III

Í nóvember 1984 skulu laun forsætisráðherra vera 100.808 krónur en laun annarra ráðherra 94.105 krónur, hvort tveggja að meðtöldu þingfararkaupi.

IV

Í nóvember 1984 skulu laun ríkissaksóknara vera 82.007 krónur.

V

Í nóvember 1984 skulu laun ríkissáttasemjara vera 82.007 krónur.

VI

Í nóvember 1984 skulu laun biskups Íslands vera 71.465 krónur.

VII

Í nóvember 1984 skulu laun ráðuneyttisstjóra vera 69.048 krónur.

VIII

Mánaðarlaun skv. I-VII skulu hækka um 800 krónur frá 1. desember 1984.

IX

1. Í nóvember 1984 skal þingfararkaup vera 56.170 krónur og hækka um 800 krónur 1. desember 1984.
2. Húsnæðiskostnaður verði 8.300 krónur á mánuði frá 1. október 1984.
3. Dvalarkostnaður um þingtímann verði 315 krónur á dag frá 1. október 1984.
4. Dvalarkostnaður í kjördæmi verði 53.300 krónur frá 1. október 1984 miðað við ársgreiðslu.

5. Kostnaður við ferðalög í kjördæmi verði frá 1. október 1984:

Í Reykjavíkurborgkjördæmi	3.450 krónur á mánuði
Í Reykjaneskjördæmi	6.350 krónur á mánuði
Í öðrum kjördæmum	10.700 krónur á mánuði

X

Launakjör rektors Háskóla Íslands, lögreglustjórans í Reykjavík, ríkisskattstjóra, póst- og símamálastjóra, yfirsakadómarans í Reykjavík, yfirborgardómarans í Reykjavík, yfirborgarfélagstjórans í Reykjavík, tollstjórans í Reykjavík, tollgæslustjóra, borgardómara, borgarfélagstjóra, sakadómarara, sýslumanna, bæjarfélagstjóra, héraðsdómara, rannsóknarlögreglustjóra ríkisins, lögreglustjórans á Keflavíkurflugvelli, flugmálastjóra, forstjóra ríkisspítalanna, orkumálastjóra, rafmagnsveitustjóra ríkisins, vegamálastjóra, sendiherra, skattrannsóknarstjóra, verðlagsstjóra og þeirra ríkisskattanefndarmanna, sem hafa nefndarstörfin að aðalstarfi, skulu haldast óbreytt árið 1984 frá því sem var fyrir gildistöku laga nr. 41/1984, að öðru leyti en því, að röðun allra þessara starfsmanna skal hækka um þrjá launaflokka frá 1. nóvember 1984 að frádreginni þeirri tilfærslu milli launaflokka, sem þeim kann áður að hafa verið ákveðin árið 1984. Laun þeirra skulu enn fremur hækka um 800 krónur 1. desember 1984.

Jafnframt skulu greiðslur til þeirra fyrir ómælda eða fasta yfirvinnu, svo og greiðslur fyrir innheimtu ríkissjóðstekna og uppboðslaun, standa óbreyttar til ársloka 1984. Frá 1. janúar 1985 skulu greiðslur þessar falla niður.

Ríkisskattanefndarmaður, sem hefur nefndarstörfin að aðalstarfi, skal frá 1. janúar 1985 taka laun samkvæmt launaflokki 122 í aðalkjarasamningi Bandalags háskólamanna og ríkisins.

Frá 1. janúar 1985 skulu þessum ríkisstarfsmönnum greidd mánaðarlaun sem hér segir:

51.463 krónur: Borgardómarar, borgarfélagstjóra, héraðsdómarar og sakadómarar með allt að 9 ára starfsaldur

53.236 krónur: Borgardómarar, borgarfélagstjóra, héraðsdómarar og sakadómarar með meira en 9 og allt að 13 ára starfsaldur

55.070 krónur: Borgardómarar, borgarfélagstjóra, héraðsdómarar og sakadómarar með meira en 13 ára starfsaldur

56.970 krónur: Sýslumaðurinn í Dalasýslu
Sýslumaðurinn í Barðastrandsýslu
Bæjarfógetinn í Bolungarvík
Sýslumaðurinn í Strandasýslu
Bæjarfógetinn á Siglufirði
Bæjarfógetinn í Ólafsfirði
Bæjarfógetinn í Neskaupsstað
Sýslumaðurinn í Austur-Skaftafellssýslu
Sýslumaðurinn í Vestur-Skaftafellssýslu
Tollgæslustjóri
Verðlagsstjóri

60.970 krónur: Bæjarfógetinn á Akranesi
Sýslumaðurinn í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu
Sýslumaðurinn í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu
og bæjarfógetinn í Ólafsvík
Sýslumaðurinn í Ísafjarðarsýslu og
bæjarfógetinn á Ísafirði
Sýslumaðurinn í Húnavatnssýslu
Sýslumaðurinn í Skagafjarðarsýslu og bæjar-
fógetinn á Sauðárkróki
Sýslumaðurinn í Þingeyjarsýslu og bæjar-
fógetinn á Húsavík
Sýslumaðurinn í Norður-Múlasýslu og bæjar-
fógetinn á Seyðisfirði
Sýslumaðurinn í Suður-Múlasýslu og bæjar-
fógetinn á Eskifirði
Sýslumaðurinn í Rangárvallasýslu
Bæjarfógetinn í Vestmannaeyjum
Sýslumaðurinn í Árnessýslu og bæjar-
fógetinn á Selfossi
Lögreglustjórinn á Keflavíkurflugvelli

63.077 krónur: Formaður ríkisskattanevndar

65.257 krónur: Sýslumaðurinn í Kjósarsýslu og bæjarfógetinn
í Hafnarfirði, Garðabæ og á Seltjarnarnesi
Sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu og
bæjarfógetinn á Akureyri og Dalvík
Sýslumaðurinn í Gullbringusýslu og bæjar-
fógetinn í Keflavík, Grindavík og Njarðvík
Bæjarfógetinn í Kópavogi
Flugmálastjóri
Orkumálastjóri
Rafmagnsveitustjóri ríkisins
Rannsóknarlögreglustjóri ríkisins
Skattrannsóknarstjóri
Tollstjórinn í Reykjavík
Yfirborgarfógetinn í Reykjavík
Yfirborgardómarinn í Reykjavík
Yfirsakadómarinn í Reykjavík

67.513 krónur: Lögreglustjórinn í Reykjavík
Rektor Háskóla Íslands
Sendiherrar

69.848 krónur: Forstjóri ríkisspítalanna
Póst- og símamálastjóri
Ríkisskattstjóri
Vegamálastjóri

Ákvörðun þessa kafla tekur ekki til þeirra, sem nota heimild í bráðabirgðaákvæði I í lögum nr. 41/1984.

XII

Um launakjör þeirra starfsmanna ríkisins, sem kjara-
dómur ákveður laun skv. 3.mgr. 4.gr. laga nr. 46/1973, eins
og henni hefur verið breytt, skulu gilda eftirfarandi
almenn ákvæði:

1. Mánaðarlaun eru þannig ákveðin, að ekki skal vera um frekari greiðslur fyrir venjubundin störf að ræða, þó að vinnutími sé að jafnaði lengri en 40 stundir á viku. Innheimtu- og uppboðslaun falla niður, þar sem um þau hefur verið að ræða.
2. Starfsaldur borgardómara, borgarfégeta, héraðsdómara og sakadómara ákveðst eftir sömu reglum og gilda um þá starfsmenn ríkisins, sem taka laun samkvæmt samningum þess og Bandalags háskólamanna. Um aðrar starfsaldurs-
hækkanir er ekki að ræða.
3. Um orlof skulu, eftir því sem við á, gilda þær reglur, er greinir í 4. kafla aðalkjarasamnings Bandalags háskólamanna og ríkisins.
Um orlofssjóð skulu áfram gilda þær sérstöku reglur, sem mótaðar hafa verið í því efni.
4. Um önnur launakjör skal farið eftir hliðstæðum reglum og almennt gilda um ríkisstarfsmenn, eftir því sem við á, þar á meðal um persónuuppbót, ferðakostnað og slysa-
tryggingar.
5. Ríkisskattanefndarmaður, sem hefur nefndarstörfin að aðalstarfi, skal hækka um einn launaflokk eftir 3 ár í því starfi. Um aðrar starfsaldurshækkanir hans, greiðslur fyrir yfirvinnu og önnur launakjör fer samkvæmt ákvæðum aðalkjarasamnings Bandalags háskóla-
manna og ríkisins.

Beuðit Beuðal

Olafur Pinar
Jón Rognvaldsson

Tónfrimsson
Jón T. Tómasson